

Тема: Західноукраїнські землі на початку ХХст.

**Д/з: §32-35
+презентація -
опрацювати**

План:

- 1. Соціально-економічний розвиток.**
- 2. Українське представництво в Галицькому сеймі та австрійському парламенті у Відні.**
- 3. Реформа виборчої системи в Австро-Угорщині.**

Економіка західноукраїнських земель, становище промисловості та сільського господарства

Розвиток кооперативного руху

Поширення кооперативного руху

- У Східній Галичині під керівництвом молодих національно свідомих **юристів, священиків, учителів** населення міст і сіл організовувало **кредитно-позикові** та **споживацькі кооперативи**, будувало **народні доми, громадські лавки, комори, каси, читальні**.
- Свій внесок у розвиток кооперативної справи зробив **митрополит А.Шептицький**, який у своєму посланні (1904 р.) зобов'язав священиків очолити кооперативні організації та установи на місцях.

"Народна торгівля"

- ❑ *Перший західноукраїнський кооператив*
- ❑ *Підтримка української приватної торгівлі*
- ❑ *Організував оптові комори для постачання товарами широкого вжитку українських міських крамниць.*
- ❑ *1905 р. - з "Народною торгівлею" та її складами співпрацювало вже 801 філій.*
- ❑ *Перетворення її на союзне об'єднання споживчих кооперативів.*
- ❑ *Перед першою світовою війною мала 19 власних великих крамниць у галицьких містах.*

Виробнича кооперація

Першу західноукраїнську молочарську спілку в с. Завадові біля Стрия заснував у 1904 р. місцевий священик, відомий український композитор

О. Нижанківський

Діяльність політичних партій, радикалізація українського політичного руху. Причини та результати його активізації.

Перші політичні партії Західної України

РУРП (1890) Русько-українська радикальна партія	УНДП (1899) Українська національно- демократична партія	УСДП (1899) Українська соціал- демократична партія
І.Франко, М.Павлик, Є.Левицький	І.Франко, М.Грушевський, Є.Левицький	М.Ганкевич, Д.Бачинський, С.Вітик
Соціалізм, демократизація суспільного життя, захист інтересів селян, автономія України у складі Австро-Угорщини, пізніше – незалежна Україна	Пропагування національної єдності українців, утворення соборної незалежної України. Згодом найбільша партія.	Побудова соціалізму шляхом реформ, захист інтересів робітників, створення незалежної соборної України з республіканським устроєм

Діяльність політичних партій, радикалізація українського політичного руху. Причини та результати його активізації.

- Загальноукраїнським центром визвольного руху залишалася **Галичина**, де активно діяли політичні партії, які боролися за впровадження загального виборчого права та територіально-адміністративний перерозподіл Галичини.
- **«Народне віче»** - нова форма протесу (мітинг), що з'явилася в Галичині наприкінці ХІХ- на початку ХХ ст. На них порушувалися питання суспільно-політичного життя, зокрема вимоги загального виборчого права, запровадження української мови в адміністраціях.

Реформа виборчої системи в Австро-Угорщині.

- ❑ Одним з основних напрямів політичної діяльності громадськості Галичини стала боротьба за проведення **виборчої реформи**.
- ❑ Українці вважали, що **представництва у віденському парламенті й галицькому сеймі** дадуть змогу відстояти свої права.
- ❑ Усупереч **спротиву польської верхівки** у Відні та в Галичині (**1907**) було запроваджене загальне голосування. Це **збільшило українське представництво в парламенті** до 27 депутатів у 1907 р. та в галицькому сеймі до 32 депутатів у 1913 р.

1907 – впровадження в Австро-Угорській імперії загального виборчого права для чоловіків.

Розвиток національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт»:

- ❖ **1894 р. В. Нагірний** заснував у **Львові** спортивне товариство «Сокіл». Великі заслуги для розбудови «Сокіл» поклав **Іван Боберський**, з 1901 — керівник учительського гуртка **«Сокіл»**;
- ❖ **1900 р. в с. Завалля Снятинського повіту Кирило Трильовський** створив спортивно-пожежне-товариство **«Січ»**;
- ❖ учні львівських середніх шкіл у **1911 р.** створили таємний гурток **«Пласт»**.

Учасники товариства «Січ» в Іллінцях

Українські «соколи» в Празі під час все-слов'янського сокільського здигугу 1912 р.

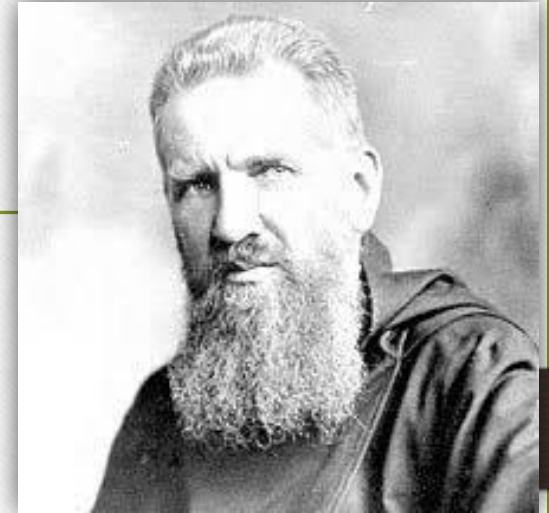

Ці гуртки виникли на базі ідейної підготовки молоді до боротьби за незалежність.

Вплив греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель, роль А.Шептицького в піднесенні національного життя.

Важливу роль у згуртуванні українців і піднесенні національної свідомості населення відіграла Українська греко-католицька церква (УГКЦ) на чолі з митрополитом Андреєм Шептицьким.

- ✓ УГКЦ вела активну боротьбу за збереження української мови й культури, традиційних обрядів, здоров'я нації.
- ✓ Ідея незалежної української держави, у якій були б зібрані всі
- ✓ етнічні українські землі, ставала гаслом, навколо якого повинні були об'єднатися всі українці.

1900 – обрання **А. Шептицького** митрополитом греко-католицької церкви.